

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Gavere (Dikkelvenne)

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	24356
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Danny DECLERCQ – Ann DE MEY
adres		Bossemstraat 2 - 9890 DIKKELVENNE
telefoon		09-384.42.60
fax		09-384.58.83
e-mail		basisschool@gvbdikkelvenne.be
website/URL		www.gvbdikkelvenne.be
	Bestuur van de instelling	969436 - F. Pauwels
		Kath.Scholen Land v. Gavere te GAVERE
adres		Baaigemstraat 84 - 9890 GAVERE
	Scholengemeenschap	121269 - Kruizinga te GAVERE
adres		Kloosterstraat 2 - 9890 GAVERE
	CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te
		OUDENAARDE
adres		Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	07/11/2011, 08/11/2011, 10/11/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10/11/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	22/11/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Thierry De Vos
	Teamleden	Yves Van Moorleghem
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	6
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	7
3.3 Lager onderwijs: Frans	8
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	8
3.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	9
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
4.1 Begeleiding	10
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	11
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	12
6.1 Wat doet de school goed?	12
6.2 Wat kan de school verbeteren?	13
6.3 Wat moet de school verbeteren?	13
7. ADVIES	13
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	13

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije basisschool te Dikkelvenne organiseert vier leerlingengroepen kleuteronderwijs en zes leerlingengroepen lager onderwijs. De leerlingenpopulatie vertoont geen bijzondere kenmerken. Opmerkelijk is het hoog aantal leerlingen dat op leeftijd de lagere school afwerkt.

Het **erkenningsonderzoek** op basis van de geselecteerde leergebieden wijst uit dat de school in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen realiseert op het **niveau kleuteronderwijs**. Door het doelgericht plannen en uitvoeren van activiteiten slaagt het team erin om de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voldoende na te streven. Het activiteitenaanbod voor **Nederlands** is uitdagend en biedt de kleuters ruime ontwikkelingskansen. De school is sterk in het stimuleren van de taalontwikkeling bij de kleuters. De kleuters genieten ook voor **muzische vorming** van een voldoende breed aanbod en een stimulerende en activerende leeromgeving. Toch vindt het team dat dit nog kan verbeteren en wil ze - waar nodig - bijsturingen doen. De eigen inbreng van de kinderen en de kansen voor de kleuters tot experimenteren en exploreren met de verschillende muzische talen en materialen kan nog groeien.

Het **erkenningsonderzoek** op het **niveau lager onderwijs** toont aan dat het team de onderwijsdoelen voor **Frans** en **muzische vorming** voldoende planmatig nastreeft en realiseert. Schoolafspraken zorgen voor een degelijke **continuïteit** en **volledigheid** van het aanbod.

Het team slaagt erin om het onderwijsleerpakket voor **Frans** op een kritische en verantwoorde wijze te gebruiken. Daarbij geldt het leerplan als enige referentie bij de planning van leerinhouden en bij de didactische aanpak. De leerlingen krijgen daarbij veel kansen tot spreken, luisteren en mondelinge interactie.

Voor **muzische vorming** brengt het team momenteel de doelgerichtheid van haar aanbod in kaart. Het team biedt een grote variatie aan activiteiten aan die de verschillende muzische domeinen bestrijkt en waarbij beschouwen en creëren geleidelijk meer aandacht krijgen. Het domein **media** komt minder aan bod.

Het **erkenningsonderzoek** toont aan dat de leraren de leergebiedoverschrijdende eindtermen **sociale vaardigheden** voldoende gericht en geïntegreerd nastreven. Een werkgroep ondersteunt de verdere ontwikkeling.

Het **kwaliteitsonderzoek** van de geselecteerde processen, **leerbegeleiding** en **sociale en emotionele begeleiding**, toont aan dat de school op een strategische manier de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen aanpakt. Voor beide processen wijst de visieontwikkeling op een grote **doelgerichtheid**. Duidelijke afspraken, procedures en functionele werk- en registratiedocumenten op schoolniveau **ondersteunen** de uitvoering van de begeleiding. Zelfreflectie en –evaluatie brengen goede en sterke punten in beeld. Daarin vindt het team aanzetten om bij te sturen of te verbeteren. Werkgroepen stimuleren het team tot verdere **ontwikkeling** en bieden ondersteuning aan de leraren om vernieuwingen in hun klaspraktijk in te voeren.

Kinderen met ontwikkelings- en/of leerbedreiging worden vroegtijdig opgespoord. De klasleraren staan samen met het zorgteam in voor een passende differentiatie of leerhulp. Het team slaagt er meestal in om het onderwijsleeraanbod voldoende af te stemmen op de verschillen tussen de leerlingen. Gegevens over leerresultaten, schoolse achterstand en zittenblijven duiden op een hoge doeltreffendheid. De school slaagt erin om een hoog percentage van haar leerlingen te laten doorstromen zonder dat ze schoolse achterstand oplopen.

Kinderen met sociale en emotionele problemen kunnen rekenen op een discrete begeleiding. Het team neemt op dit vlak tal van waardevolle initiatieven. Kinderen krijgen systematisch de gelegenheid om hun zorgen en moeilijkheden te signaleren. Gemelde problemen worden ernstig genomen en zeker behandeld.

Het **algemeen beleid** van deze school gaat uit van een sterk organisatorisch, begeleidend en democratisch **intern leiderschap**. Het beleid steunt op een grote

aandacht voor het tot stand brengen van een gezamenlijk gedragen visie op tal van onderwijs- en opvoedkundige aspecten. De **visieontwikkeling** inspireert de teamleden en geeft hen vertrouwen. De betrokkenheid van het team bij de **besluitvorming** schept een gevoel van verantwoordelijkheid en een grote bereidheid tot veranderen. Via **zelfevaluatie** en overleg slaagt de school erin om werkpunten bloot te leggen en op te nemen in een korte- en langetermijnplanning. De strategische en gefaseerde aanpak van de gekozen werkpunten garandeert een kwaliteitsvolle uitwerking met zichtbare effecten in de onderwijspraktijk. De **interne kwaliteitszorg** benut ook de beschikbare outputgegevens om de kwaliteit van haar onderwijs kritisch te onderzoeken.

De doorlichting besluit met een **gunstig advies**. De sterke punten liggen vooral op het nastreven en bereiken van leerplandoelen met de leerlingen, de doeltreffende zorg voor kwaliteit, de begeleiding van de leerlingen met specifieke noden en het algemeen beleid. Tot de belangrijkste aandachtspunten behoren de verdere ontwikkeling van de eigen prioriteit rond muzische vorming, de planmatige aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en de analyse van outputgegevens op schoolniveau sterker benutten bij de leerbegeleiding.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

muzische vorming

Lager onderwijs

Frans

muzische vorming

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Socio-emotionele begeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De leerplandoelen Nederlands worden in voldoende mate met de kleuters nagestreefd. Dit wordt bevestigd door de voorgelegde **outputgegevens**, waaronder de goede

leerresultaten in het eerste leerjaar, het relatief laag percentage zittenblijvers en lage schoolse achterstand in het lager onderwijs.

- De goed gestructureerde planningsdocumenten van de leraren wijzen op een voldoende doelgerichte aanpak van het leergebied Nederlands. Deze strategie steunt voornamelijk op het bronnenboek van de netgebonden begeleiding. Via dit bronnenboek vormt het leerplan Nederlands het referentiekader om de **doelgerichtheid** van het activiteitenaanbod te verantwoorden.
- Op schoolniveau wordt momenteel het **onderwijsleeraanbod** in kaart gebracht door bij de dominante ontwikkelingsaspecten van de thema's de nagestreefde leerplandoelen Nederlands in een doelenlijst aan te stippen.
- De kleuters ontvangen een breed, evenwichtig, doelgericht en gevarieerd activiteitenaanbod waarbij alle aspecten van het leergebied voldoende intensief worden behandeld. Om de taalvaardigheidsontwikkeling bij de kleuters te stimuleren, schakelen de leraren specifieke activiteiten en materialen in, zoals de verteltassen, het verteltheater en digitale prentenboeken. Daarbij hanteren ze de taalvaardigheidsprincipes die in een kijkwijzer taalvaardigheidsonderwijs zijn beschreven.
- Het lerarenteam toont in tal van afspraken haar aandacht voor **verticale samenhang**. Zo zijn er afspraken over de graduele opbouw van de verteltassen en het verteltheater, maar tevens van speelwerkplekken waar taal het dominante ontwikkelingsaspect is.
- De **leerbegeleiding** is voornamelijk in handen van de klasleraren. Zij worden bijgestaan door de zorgleerkracht en de zorgcoördinator om kleuters intensiever te begeleiden. Ondanks deze interventies krijgen sommige kleuters vrij vroeg externe hulp door paramedici.
- De **evaluatiepraktijk** voor Nederlands steunt voornamelijk op observatie. Daarnaast benut het team voor evaluatie van het voorbereidend lezen bij de vier- en vijfjarigen ook een gradueel opgebouwde observatielijst. In het kindvolgsysteem krijgt de taalontwikkeling tevens gericht aandacht.
- Het team maakt tijdens het lopende schooljaar prioritair werk van het taliger maken van de speelwerkplekken. De netgebonden pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt het team daarbij.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- Het leerplan muzische vorming vormt via het bronnenboek van de netgebonden begeleiding het referentiekader voor de onderwijspraktijk. De leraren duiden voor elke muzische activiteit de nagestreefde leerplandoelen aan in een doelenoverzicht per muzisch domein. Het kleuterteam benut deze referentiekaders op een zinvolle manier om de **doelgerichtheid** van het activiteitenaanbod te verantwoorden.
- Het team brengt momenteel in kaart welke leerplandoelen het nastreeft met haar huidige muzische **onderwijsleeraanbod**. Vanuit deze zelfevaluatie wil ze de volgende twee schooljaren - waar nodig - het aanbod bijsturen.
- De kleuters genieten van een gevarieerd activiteitenaanbod dat de verschillende muzische domeinen bestrijkt. Daarbij kunnen de eigen inbreng van de kinderen en de kansen voor de kleuters tot experimenteren en exploreren van de mogelijkheden van de verschillende muzische talen en materialen nog groeien.
- Vanaf de leergroep van de vierjarigen organiseert de school taalinitiatie Frans. De kleuters maken kennis met de Franse taal via muzische activiteiten en tussendoortjes die voornamelijk de muzische domeinen muziek en muzisch taalgebruik bestrijken.
- De **evaluatiepraktijk** voor muzische vorming steunt eveneens op observatie door de leraar. Occasioneel krijgen kleuters ook de gelegenheid om hun eigen werk of het werk

van anderen te bespreken. Het kindvolgsysteem geeft een beeld van de muzische ontwikkeling van de kleuter.

- Een zelfevaluatie heeft een aantal werkpunten aan het licht gebracht. Het team maakt van muzische vorming een prioriteit. Die wordt aangepakt volgens een gedetailleerd en gefaseerd **actieplan**. Met ondersteuning van de werkgroep muzische vorming wil het team de visie van het leerplan beter in praktijk brengen, een leerlijn muzische vorming ontwikkelen, en de kwaliteit van muzische activiteiten verhogen.
- Het actieplan voorziet initiatieven tot **professionalisering**. Zo heeft het team op een pedagogische studiedag de visie van het leerplan opgefrist over beschouwen en creëren. De leraren spannen zich in om dit in hun onderwijspraktijk te implementeren. In de loop van het schooljaar voorziet het navormingsplan een pedagogische studiedag over dramatiseren.

3.3 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Motivering

- De beschikbare **output**gegevens (leerresultaten, schoolloopbaan en resultaten in het vervolgonderwijs) wijzen op degelijke **leerplanrealisatie** voor Frans. De school registreert systematisch de schoolse vorderingen via jaaroverzichten van de leerresultaten van de leerlingen.
- Het nieuwe leerplan Frans vormt het richtsnoer voor het **onderwijsleeraanbod** Frans. De leerplanrealisatie wordt bovendien bewaakt en gegarandeerd door het kritische en verantwoorde gebruik van een onderwijsleerpakket en andere inspiratiebronnen.
- In een krachtige leeromgeving krijgen de leerlingen heel veel kansen tot spreken, luisteren en mondelinge interactie. Lezen en schrijven krijgen gepaste aandacht.
- Afspraken tussen de leergroepen over woordenschat en over instructietaal in het logboek wijzen op de aandacht voor **verticale samenhang**.
- De **horizontale samenhang** met de muzische domeinen is kenmerkend tijdens de lessen Frans in de derde graad, maar ook in de taalinitiatie Frans doorheen de hele school.
- De **evaluatiepraktijk** steunt op methodegebonden schriftelijke toetsen, maar ook op mondelinge toetsen en een eenvoudige portfolio. Dit geeft leerlingen de kans om zelf hun vaardigheden in te schatten en daarover feedback te krijgen van de leraar. De evaluatie is duidelijk afgestemd op het leerplan.
- De spreekdurf van de leerlingen en de voorbeeldige uitspraak van het Frans is een opmerkelijk **output**gegeven. De muzische aanpak van de taalinitiatie Frans vanaf de kleuterschool speelt allicht een belangrijke rol bij het overwinnen van spreekangst.
- Tijdens bijgewoonde lesactiviteiten geven de leraren blijk van een degelijke **professionaliteit** qua didactische aanpak.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- Het leerplan muzische vorming vormt het referentiekader voor de onderwijspraktijk. De leraren duiden voor elke muzische activiteit de nagestreefde **leerplandoelen** aan in een doelenoverzicht per muzisch domein.
- Het team brengt in kaart welke leerplandoelen het nastreeft met haar huidige muzische **onderwijsleeraanbod**. Vanuit deze zelfevaluatie wil ze de volgende twee schooljaren - waar nodig - bijsturingen in het aanbod doen.

- De overzichten van de muzische activiteiten per domein wijzen op de aandacht voor alle muzische domeinen, maar het domein **media** komt minder doelgericht aan bod. Toch krijgen de leerlingen kansen om media te gebruiken als muzisch instrument.
- Het lerarenkorps slaagt erin om gevarieerde activiteiten aan te bieden die de verschillende muzische domeinen bestrijken. Het onderwijsleeraanbod wordt gekenmerkt door een sterke **horizontale samenhang** tussen de verschillende muzische domeinen, maar ook met de leergebieden Nederlands, Frans en wereldoriëntatie.
- Tijdens de bijgewoonde activiteiten krijgen de leerlingen ruime kansen tot beschouwen en creëren. Daarbij kunnen ze verschillende muzische talen aanspreken (beeld, muziek, beweging). Bij het beschouwen wordt passend gebruik gemaakt van media.
- De **evaluatiepraktijk** is in volle ontwikkeling. In hun feedback hebben de meeste leraren oog voor zowel proces- als productevaluatie. Geleidelijk groeit ook de aandacht voor zelfreflectie en –evaluatie door de leerlingen en voor evaluatie door medeleerlingen. De ‘muzedoos’ en de ‘muzemap’ zijn interessante vormen van portfolio, maar bestrijken meestal een beperkt aantal muzische domeinen (beeld, muzisch taalgebruik).
- Het algemeen beleid ondersteunt verdere **ontwikkeling**. Volgens een gefaseerd actieplan werkt het team aan:
 - o een leerlijn muzische vorming,
 - o visieontwikkeling rond kunst- en cultuureducatie
 - o een meerjarenplan rond kunst- en cultuureducatie,
 - o de kwaliteitsverbetering van muzische activiteiten door competenties van leraren te versterken via nascholing.
- De pedagogische studiedagen over de visie van het leerplan en de geplande vorming over dramatiseren kaderen in een gerichte **professionalisering**.

3.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

Motivering

- De school streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden voldoende **doelgericht** na door een ruim en geïntegreerd aanbod. In het kader van het GOK-beleid heeft het team de peiler socio-emotionele ontwikkeling uitgewerkt. Het onderneemt acties om de sociaal-emotionele ontwikkeling bij alle kinderen te stimuleren (preventie) en om kinderen met sociaal-emotionele problemen te begeleiden (remediëring).
- De veelheid aan visieteksten en aan acties illustreert de **planmatigheid** van de aanpak van de eindtermen sociale vaardigheden. De schooleigen planning van relationele vorming, coöperatieve werkvormen, beer Tolero, ... mist een expliciete link met de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden. Enkele van deze eindtermen worden minder expliciet nagestreefd.
- Op school- en klasniveau hebben tal van **ondersteunende afspraken en projecten** geleid tot preventieve acties gericht op het verwerven van de sociale vaardigheden. Het schoolwerkplan bevat hierover tal van goed uitgewerkte voorbeelden.
- De werkgroep ‘beer Tolero’ ontwikkelt nieuwe initiatieven en presenteert die op de personeelsvergadering. In de loop van het schooljaar plant het team nog een ‘vriendenweek’ en een ‘week van de goeiedag’.
- Bij de uitwerking van de projecten heeft het team het netgebonden concept over relationele vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden als **referentiekader** gebruikt. Bij sommige documenten in het schoolwerkplan verwijst het team expliciet naar de corresponderende leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden. Bij sommige lesactiviteiten noteren de leraren in hun agenda de corresponderende eindtermen sociale vaardigheden. In de nieuwe handboeken voor

Nederlands worden bij sommige lessen nagestreefde eindtermen sociale vaardigheden vermeld.

- In de gevoerde gesprekken kunnen de leraren goed illustreren hoe ze in tal van activiteiten en acties de sociale vaardigheden bij de leerlingen stimuleren.
- Voor de **evaluatie- en rapportering** heeft het team de te evalueren aspecten van leer- en leefhouding doorheen de school vastgelegd. De evaluatie is niet expliciet gelinkt aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De schooleigen zorgvisie en de concretisering ervan in talrijke afspraken en procedures wijzen op de **doelgerichtheid** van de leerbegeleiding. De zorgvisie is opgenomen in het schoolwerkplan en bestrijkt het hele zorgcontinuüm. De teamleden onderschrijven deze visie en brengen die op gelijkgerichte wijze in praktijk
- In het schoolwerkplan heeft het team tevens haar visie op ondermeer zittenblijven, uitreiken van getuigschriften basisonderwijs, ondersteunende maatregelen bij leerstoornissen, hoogbegaafdheid, leesbevordering, huistaakbeleid geëxpliciteerd. Bij elk van deze visieteksten **ondersteunen** goed uitgewerkte procedures en concrete afspraken de realisatie van die visie.
- Gebruiksvriendelijke werk- en registratiedocumenten, een degelijk kindvolgsysteem en formeel overleg zorgen ervoor dat de leraren beschikken over een transparant en werkbaar systeem om ontwikkelings- en leerbedreigde kinderen **op te sporen** of om leerachterstand in kaart te brengen. De **diagnosestelling** heeft voldoende diepgang. Zinnige foutenanalyses bij opdrachten en toetsen met klare conclusies op leerling- en klasniveau ondersteunen de probleembeschrijving.
- Voor de leerbegeleiding biedt het schoolwerkplan een schat aan concrete afspraken en tips over binnenklasdifferentiatie, leesbevordering, werken met meerbegaafde leerlingen en andere zorgverbredende initiatieven. De **eerstelijnszorg** is voornamelijk in handen van de klasleraren, die vooral via binnenklasdifferentiatie hun onderwijsleeraanbod afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen. Daarbij kunnen ze in onderling overleg beroep doen op ondersteuning door een zorgleraar. De EHBO-map (eerste hulp bij opdrachten) biedt leerlingen en ouders een geschikte ondersteuning bij het zelfstandig aanpakken van opdrachten.
- Het team levert bijzondere inspanningen om kinderen goed te leren lezen. Het beoogt daarbij in de eerste plaats vlotte technische leesvaardigheid, maar schenkt ook aandacht aan voldoende leesbegrip en leesbevordering.
- Gegevens over leerresultaten, schoolse achterstand en zittenblijven duiden op de **doeltreffendheid** van de leerbegeleiding en het curriculum. De school slaagt erin om een hoog percentage van haar leerlingen te laten doorstromen zonder dat ze schoolse achterstand oplopen. Het zittenblijven is beperkt.

- Anderzijds wijzen sommige outputgegevens en het relatief hoge aantal leerlingen waarvoor beroep wordt gedaan op externe hulp mogelijks op een beperkt **effect** van de zorgverbredende initiatieven voor deze doelgroep.
- Het team benut de resultaten van de genormeerde toetsen weinig systematisch om het effect van goedbedoelde acties af te wegen of om **doeltreffendheid** ervan op langere termijn in kaart te brengen en te analyseren en er conclusies tot bijsturing of verbeteracties aan te koppelen.
- De school neemt haar eigen **ontwikkeling** in handen. Via nascholing en interne vorming wil ze de doelgerichtheid van de leerbegeleiding nog opdrijven door haar professionaliteit op het vlak van handelingsgericht werken te versterken. Een eerste stap in die richting is het handelingsgericht maken van de begeleidingsfiche en de grotere aandacht voor handelingsgerichte conclusies tijdens het MDO (multidisciplinair overleg).

4.1.2 *Sociale en emotionele begeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De **doelgerichtheid** van de sociale en emotionele begeleiding blijkt uit de schoolvisie in het schoolwerkplan, maar evenzeer uit de talrijke initiatieven om het welbevinden van de kinderen te bevorderen en te bewaken.
- Duidelijke schoolafspraken en procedures **ondersteunen** de school bij het realiseren van haar beleid. Het jaarthema en het project met beer Tolero leveren hiertoe een belangrijke bijdrage.
- Het team neemt zowel preventieve als curatieve initiatieven. Daarin is het de voorgaande jaren gegroeid door de GOK-peiler socio-emotionele ontwikkeling uit te werken.
- De leerlingen kunnen in een 'brievenbus' anoniem problemen posten, maar ook goed nieuws brengen. Beer Tolero - verpersoonlijkt door de zorgcoördinator – opent dagelijks zijn brievenbus en beantwoordt de brieven. Hij treedt op als vertrouwenspersoon. Gemelde problemen worden ernstig genomen en zeker behandeld. Beer Tolero ontvangt in zijn regenboogklasje kinderen die met zorgen zitten of die anderen ongelukkig maken. In de regenboogklas kunnen deze in een rustige omgeving een vertrouwelijk gesprek voeren met de beer. De beer ondersteunt kinderen bij het oplossen van conflictsituaties of bij pesten.
- De **doeltreffendheid** van dit project bleek bij de evaluatie van deze GOK-actie door het team. Het team uit hierover een grote tevredenheid.
- De evaluatie van het project beer Tolero leidt tot nieuwe **ontwikkeling**. Het team wil de positieve impact borgen. Een werkgroep ontwikkelt nieuwe activiteiten op schoolniveau en geeft tijdens de maandelijkse personeelsvergadering tips voor de klasleraren.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het stimulerende en waarderende leiderschap ondersteunt en realiseert verandering en vernieuwing op een systematische wijze. Het bepaalt samen met het team de koers, zorgt voor duidelijke afspraken en volgt de ontwikkelingen op via gerichte klasbezoeken, doorloopbezoekjes, nazicht en controle van de planningsdocumenten van de leraren en functioneringsgesprekken.

- Het beleid wordt in tal van visieteksten in het schoolwerkplan uitgetekend. Visieteksten komen tot stand na grondige dialoog met het hele team.
- De participatieve besluitvorming - geënt op interactieve personeelsvergaderingen, diverse inhoudelijke en organisatorische werkgroepen – zorgt voor een hoge betrokkenheid en verantwoordelijkheidszin van het team.
- Het zelfevaluerend vermogen van de school is sterk. Veelvuldige reflectie, gerichte zelfevaluatie op basis van de perceptie van de leraren wordt geregeld aangevuld met een grondige analyse van de output op schoolniveau. Het outputdossier is goed gestoffeerd. De analyse van de resultaten van de netgebonden eindtoets is voorbeeldig en is aanleiding tot kritische besluiten en voorstellen tot bijsturing. Anderzijds ontbreekt een grondige outputanalyse soms nog bij de evaluatie van de zorgverbredende interventies op leerling- en klasniveau.
- De school slaagt erin om zelf haar sterke en minder sterke punten op te sporen. Ze kiest daaruit prioriteiten op korte en lange termijn en zet die uit in een overzichtelijk prioriteitenplan. Daaraan koppelt het een gericht en kwaliteitsvol nascholingsplan.
- Vernieuwing wordt aangepakt volgens gefaseerde actieplannen. Het actieplan muzische vorming getuigt van een doelgerichte implementatiestrategie.
- In de school zijn er een aantal initiatieven genomen die kaderen binnen het talenbeleid. De school beschikt over een ontwerptekst waarin de visie, doelstellingen en acties zijn opgenomen.
- De school wendt haar GOK-lestijden efficiënt aan. De noden van de leerlingen, in het bijzonder de doelgroepleerlingen, zijn in mindere mate het uitgangspunt voor de keuze van de acties binnen het GOK-plan. Het lerarenteam brengt regelmatig de effecten van de acties in kaart om bij te sturen en/of te borgen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school streeft in het kleuteronderwijs op een doordachte en haalbare manier de leerplandoelen van Nederlands na.
- De school realiseert in het lager onderwijs het leerplan Frans op een degelijke manier.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school ent de leerbegeleiding op een duidelijke visie en ondersteunt de realisatie ervan door duidelijke afspraken en procedures.
- De school pakt de socio-emotionele begeleiding op kwaliteitsvolle manier aan.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het waarderende intern leiderschap stimuleert leraren tot veranderen en tot het nemen van verantwoordelijkheid.
- De sterke aandacht voor visieontwikkeling mondt uit in een grote gezamenlijke doelgerichtheid.
- De participatieve besluitvorming garandeert een grote betrokkenheid van het team en ondersteunt de veranderingsbereidheid van de teamleden.
- Het zelfevaluerend vermogen van het team en de voorbeeldige analyse van leerresultaten vormen de basis voor de keuze van prioriteiten en een doelgerichte kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie van muzische vorming nog meer enten op de visie van het leerplan. Alle muzische domeinen voldoende aandacht geven.
- De planmatige aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden sterker verankeren in de vele acties en projecten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De doeltreffendheid van de interne en externe leerhulp kritisch onderzoeken door gerichte outputanalyse.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Thierry De Vos

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: Frank Pauwels